

ЗАСОБИ СТИМУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ У 60-Х РР. XX СТОЛІТТЯ (НА ПРИКЛАДІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ)

Шарін О. В., асистент

Миколаївський національний аграрний університет

У 60-х рр. XX ст. господарство в Українській РСР розвивалося на основі директивних планів: семирічного (1959 – 1965 рр.) та п'ятирічного (1966 – 1970 рр.). Економічне зростання республіки пов'язувалося в цей час з планомірним розвитком промисловості, виробництва та комплексним використанням наявних виробничих можливостей.

Метою представлених тез є вивчення регіонального аспекту проблеми, що дозволяє проаналізувати засоби стимулювання аграрного сектору Півдня України у 60-х роках XX століття (на прикладі Півдня України).

Економічна самостійність регіонів дозволяла накопичувати й ефективно використовувати засоби для поліпшення інфраструктури, житлового будівництва, легкої промисловості, соціально-культурної сфери регіонів. У 60-ті роки Південь України залишався одним із основних виробників сільськогосподарської продукції СРСР.

Як приклад, серед методів заохочення виділяються шефська допомога та соціалістичні змагання.

Поширюється шефська допомога робітничих колективів трудівникам сільського господарства. На Чорноморському суднобудівному заводі протягом 1954 – 1966 рр. для сільського господарства виконано замовлень на 50 млн. крб. На 1970 р. 21 промислове підприємство, (наприклад «Дормашина») шефствували над 95 колгоспами. За рік вони здали в експлуатацію 16 кормоцехів для великої рогатої худоби і свиней, пташник, консервний цех, зрошувальну систему на площі 1554 га, теплиці загальною площею 17,9 га. Тільки протягом восьмої п'ятирічки за їх участю введено в експлуатацію близько 250 кормоцехів, обладнано понад 640 кормокухонь, пущено понад 400 доїльних установок, виконано монтажні роботи для зрошення 5 тис. га земель, побудовано 40 га теплиць тощо [2].

Розповсюдженням явищем були соціалістичні змагання. Вони набули поширення для підняття запалу та ідейності серед робітників. Із 1958 поширилася боротьба за звання ударника, бригади чи підприємства. Наприклад, у 1960 р. на Одещині з ініціативи механізатора Саратського району Г. І. Бочеvara серед трактористів поширився рух швидкісників [4]. Комплексна механізація зменшила собівартість продукції. Щоб продуктивніше використовувати техніку, вони почали водити свої агрегати на підвищених швидкостях.

На Миколаївщині прикладом можна назвати соціалістичні змагання радгоспи «Богданівка» Доманівського району, «Авангард» Жовтневого району, артілі ім. І. В. Мічуріна Кривоозерського району, «Україна»

Веселинівського району [2].

Обов'язковою складовою таких «змагань» були нагороди за успіхи, досягнуті в розвитку сільськогосподарського виробництва. Миколаївський радгосп «Агрономія» Арбузинського району нагороджено орденом Жовтневої Революції, колгосп «Україна» Врадіївського району – орденом Трудового Червоного Прапора, а радгосп «Південний» Жовтневого району – орденом «Знак Пошани». 118 передовиків виробництва удостоєні ордена Леніна, 153 – ордена Жовтневої Революції, 621 – ордена Трудового Червоного Прапора [2]. Даний вид заохочення мав своє ідеологічне підґрунтя, саме для стимулювання активності робітників. В архівах зберіглися щорічні рекомендації, для проведення даного виду робіт.

Загалом засоби стимулювання аграрного сектору у 60-х роках ХХ століття були ідентичними із загально радянськими. Налаштування суспільства брати участь у соцзмаганнях та активно допомагати, надаючи зазначену вищу шефську допомогу було однією з важливих ідеологічних ланок впливу на суспільство. Такі види діяльності керівництва країни дали відповідний позитивний ефект на місцях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Народне господарство Української РСР в 1970 році [Текст]: статистичний щорічник. – К. : Статистика, 1971. – 565 с.
2. Історія міст і сіл Української РСР. Миколаївська область / упоряд. М. П. Бажан та ін.; голова редколегії П. Т.Тронько. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1971. – 772 с.
3. Історія міст і сіл Української РСР. Одеська область. / упоряд. М. П. Бажан та ін.; голова редколегії П. Т.Тронько. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1969. – 911 с.
4. Історія міст і сіл Української РСР. Херсонська область. / упоряд. М. П. Бажан, ін.; голова редколегії П. Т.Тронько. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1971. – 792 с.

УДК 332.132

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСТВ НАСЕЛЕННЯ НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ

*Довгаль О. В., кандидат економічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

Зважаючи на важливу роль виробництва сільськогосподарської продукції у формуванні доходів сільських мешканців, особливою рисою сучасного етапу розвитку агропродовольчої сфери України є те, що значні обсяги аграрної продукції виробляються переважно особистими селянськими господарствами, а не сільськогосподарськими підприємствами. Ми погоджуємося з думкою М. Присяжнюка стосовно того, що розвиток держави не можливий лише за рахунок відновлення виключно велико-